

JÓ ÉVET ZÁR A TŐZSDE

Jaksity György, a BÉT Igazgatósága elnökének és Horváth Zsolt, a Budapesti Értéktőzsde Rt.
vezérigazgatójának évzáró sajtótájékoztatója
2003. december 15., 11 óra 30 perc
Sajtóanyag

A 2002-ben realizált 59 millió forintos nyereséget követően 2003-ban a Budapesti Értéktőzsde várható adózás előtti eredménye 110 millió forint körül alakul. A növekedés forrása elsősorban a forgalmi díjbevétel emelkedése, amely várhatóan mintegy 120 millió forinttal haladja meg az előző évit. A BÉT Rt. idei nyeresége különösen pozitív fejlemény annak fényében, hogy az idei évre 150 millió forintos veszteséggel számolt az üzleti terv, az előrehozott amortizációs költségek és a konzervatív forgalmi előrejelzés miatt. Köszönhető ez annak, hogy a 2002-ben megindult növekedés még lendületesebbé vált, ami mind a forgalom, mind az árak tekintetében látványos eredményeket hozott. A részvénytőzsde forgalma 2003. november végére megközelítette az 1700 milliárd forintot, ami 12 százalékkal magasabb, mint az előző év teljes időszakában. A teljes tőzsdei forgalom pedig 1967 milliárd forintot tett ki, 6,7 százalékkal többet, mint 2002-ben. Az azonnali piac mellett a származékos piac aktivitása is jelentősen emelkedett, a kontraktusszám alapján számított forgalom 70 százalékkal növekedett. Emellett a tőzsde folytatta költségracionalizálási és hatékonyságnövelő programját, ami szintén jótékony hatást gyakorolt a jövedelmezőségre.

A Budapesti Értéktőzsdén 2003-ban a forgalom és a kereskedett állomány egyaránt növekedett, mind a Részvény, mind a Hitelpapír Szekcióban. Ez a részvények esetében részben az árak emelkedésének, részben pedig az újra beinduló bevezetéseknek volt köszönhető, hiszen 2003 őszén két vállalat, a Forrás Rt., és az FHB jelent meg új kibocsátóként. A tőzsde összkapitalizációja 2003 november végén 10 191 milliárd forintot tett ki, 13,5 százalékkal magasabbat, mint a korábbi év decemberének végén.

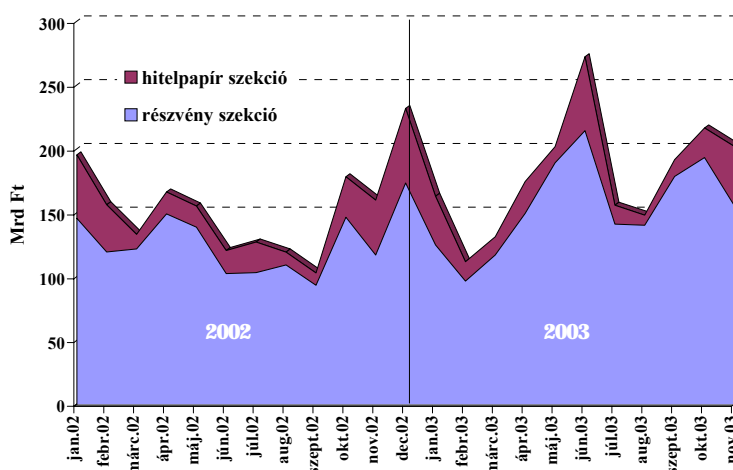
Az azonnali piac mellett jelentős változások következtek be a származékos piacon is, ahol a korábbi években is sikeres index és egyedi részvény alapú határidős instrumentumok mellé felzárkózott a devizapiac is. Itt a hagyományos, forinttal szembeni relációk mellett megjelentek a keresztkontraktusok, amelyek ugrásszerű likviditásbővülést eredményeztek.

A 2003-as év egyik legfontosabb eseménye volt a Tőzsde és a Deutsche Börse között létrejött megállapodás, amely a Tőzsdén keresztüli Xetra tagságot tette lehetővé a hazai befektetési szolgáltatók számára. Ezzel több mint 10 ezer külföldi befektetési eszköz vált elérhetővé közvetlenül a hazai befektetők számára.

Azonnali piac

A BÉT két azonnali szekciója közül továbbra is a Részvény Szekció adja a forgalom meghatározó részét, a Hitelpapír Szekció súlya 13,6 százalékra csökkent az egy évvel korábbi 17,7 százalékról. 2003-ban a napi átlagforgalom 7,4 milliárd forintról 8,4 milliárd forintra emelkedett, a havi forgalom pedig meghaladta a 178 milliárd forintot. A legaktívabb hónap június volt, amikor 272 milliárd forint értékben kötöttek üzleteket a Tőzsde azonnali piacain.

A havi tőzsdéi forgalom alakulása 2002-2003-ban

Az egyes értékpapír típusok között a részvények állnak az érdeklődés középpontjában, a forgalom 86 százaléka ezekre a papírokra bonyolódik. A kapitalizáció tekintetében azonban jóval kiegyenlítettebb a helyzet, köszönhetően a jelentős állampapír (kötvény és diszkont kincstárjegy) állománynak, melyek a tőzsdéi kapitalizáció több mint 60 százalékát adják.

A legdinamikusabb fejlődést kétségkívül a jelzáloglevelek mutatták, melyek forgalma a 2002-es 20 milliárd forintról 89 milliárd forintra emelkedett november végéig, míg piaci állományuk az immáron három irányból érkező kibocsátásoknak (FHB, OTP és HVB) is köszönhetően 2,75-szeresére emelkedett és megközelítette a 350 milliárd forintot.

A kapitalizáció megoszlása 2003-ban

A forgalom megoszlása 2003-ban

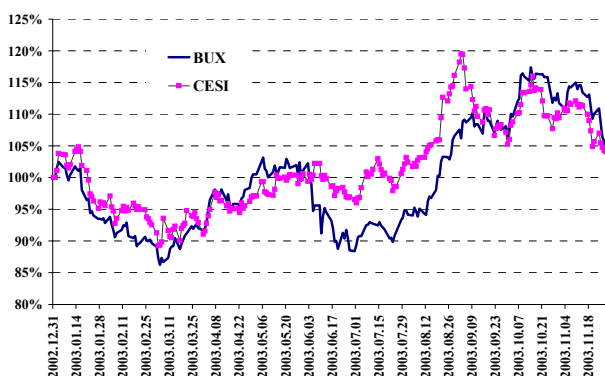

Részvénypiac

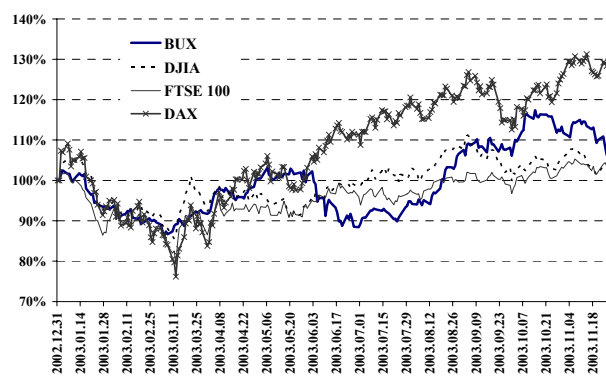
Pozitív évet zárt a részvénypiac is mind az áralakulás, mind a likviditás tekintetében. A BUX index forint alapon 17 százalékos hozamot biztosított 11 hónap alatt, meghaladva ezzel az egy évvel korábbi 9 százalékos hozamot. Még látványosabb az eredmény, ha megnézzük, hogy eközben az állampapír piacon elérhető hozam -2,4 százalék volt.

A forint év közbeni gyengélkedése miatt az index teljesítménye euro alapon kevésbé látványos. Az előző év 14 százalékos emelkedése után 2003. november végén 4 százalékkal állt magasabban az index, mint 11 hónappal korábban. Ez megfelel a régió átlagos hozamának.

A BUX index relatív teljesítménye 2003-ban (euro alapon) A régióban

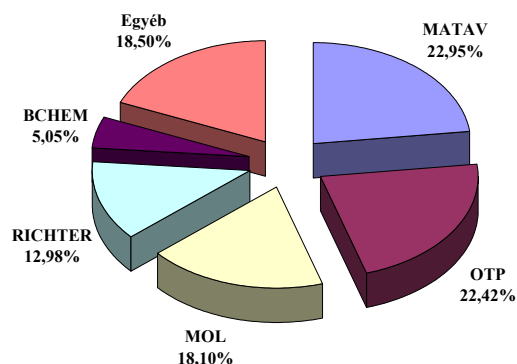
A fejlett piacokhoz viszonyítva

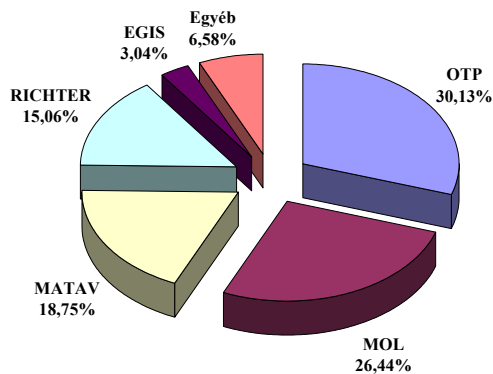
Hosszú idő után 2003-ban ismét meghaladta az új bevezetések száma a kivételek számát, így növekedett a bevezetett értékpapírok száma a részvényt piacon. A Forrás Rt. szeptemberben megjelenő két sorozata mellett bevezetésre került az FHB részvénye is novemberben, utóbbi számottevő forgalom kíséretében.

A piacot ezzel együtt továbbra is a mintegy féltucatnyi blue-chip papír uralja mind kapitalizáció, de különösen forgalom tekintetében. A kapitalizáció alapján Top 5 cég részesedése 81,5 százalék, forgalmuk viszont a teljes részvényforgalom 93,4 százalékát adja. Ez azt jelenti, hogy 2003-ban nem történt változás a piac koncentrációjában, mert egy évvel korábban szinte hajszálra azonos súlyt (93,3%) képviselt az öt leglikvidebb papír.

A részvénykapitalizáció koncentrációja

A részvényforgalom koncentrációja

Változás csak a sorrendben következett be, mivel a MOL mintegy 4 százalékponttal növelte súlyát, miközben a MATÁV ugyanennyit veszített, így a két papír helyet cserélt a forgalmi rangsorban.

Hitelpapír piac

A hitelpapírok piacán 2003-ban folytatódott a belső átrendeződés, a nem állam által kibocsátott értékpapírok jelentősége tovább növekedett. Miközben a kapitalizáció meghatározó részét továbbra is az állampapírok adják (6211 milliárd forint, ami a Hitelpapír szekció kapitalizációjának 92 százaléka), addig a forgalom sokkal kiegyenlítettebb képet mutat.

2003-ban az egész tőzsdei kereskedés leglátványosabb, legdinamikusabb fejlődését mutatta be a jelzáloglevelek piaca, amelyeknek mind piaci állománya, mind forgalma ugrásszerűen megnőtt. A jelzáloglevelek kapitalizációja 175 százalékkal emelkedett és elérte a 349 milliárd forintot november

végéig. Forgalmuk 89 milliárd forintot tett ki, így a piaci állomány forgási sebessége 25 százalékra emelkedett az egy évvel korábbi 15 százalékról. Ez a forgalom alig marad el az államkötvények 97 milliárd forintos forgalmától. Ez utóbbiak tőzsdei kereskedése tovább szűkült, hiszen egy évvel korábban még 196 milliárd forint értékben kötöttek rájuk üzletet.

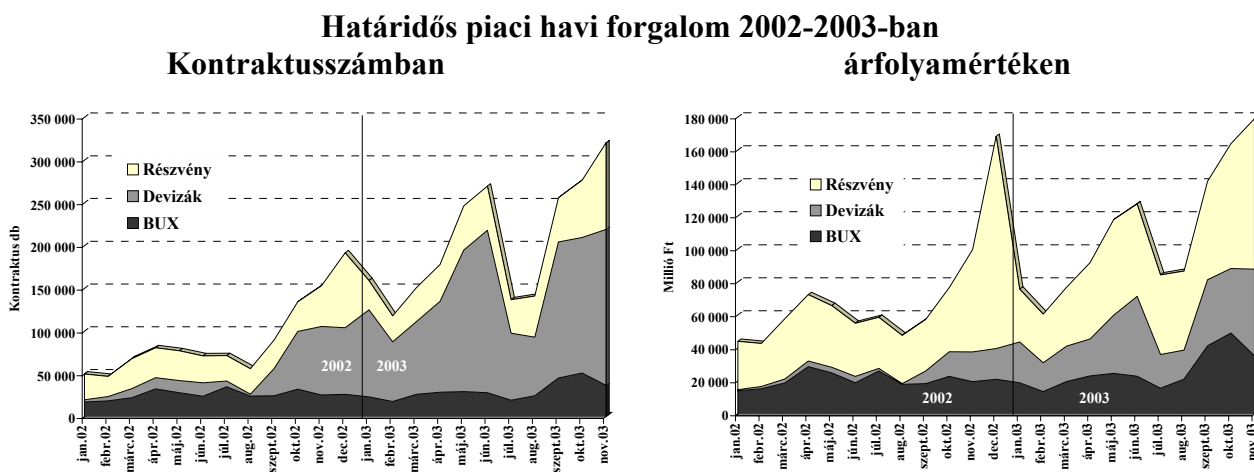
9,5 százalékkal emelkedett a vállalati kötvények bevezetett mennyisége és megközelítette a 195 milliárd forintot. Forgalmuk eközben változatlan maradt, havonta átlagosan mintegy 5 milliárd forint cserél gazdát belőlük.

Származékos piac

2003 a határidős piac éve volt a Budapesti Értéktőzsdén. Ez elsősorban a devizapiac felfutásának volt köszönhető, mely egyrészt a forint volatilitásának megnövekedése, másrészt a kedvezőbbé váló adójogszabályok miatt következhetett be. Nagy szerepe volt ugyanakkor a BÉT egyre szélesedő termékpalettájának is, mely 2002 őszén bővült ki a deviza keresztkontraktusokkal.

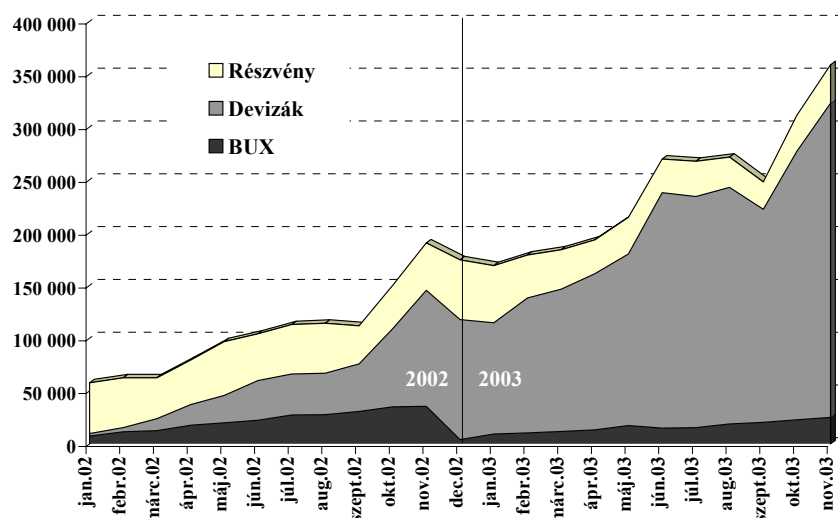
A piac bővülése ennek hatására már 2002 végén megindult, ami 2003-ban újabb lendületet vett, és a nyári, hagyományosan kevésbé aktív hónapokat követően ősszel tovább erősödött. 2003 november végéig több mint 2,25 millió kontraktus cserélt gazdát, több mint kétszer annyi, mint 2002 tizenkét hónapja alatt, amiből 1,364 millió kontraktus a devizapiacon forgott.

A forgalom árfolyamértékét tekintve hasonló tendencia figyelhető meg, a kötések összértéke 2003-ban 1204 milliárd forintot tett ki november végéig, ami 42 százalékkal magasabb, mint egy évvel korábban.

A forgalomhoz hasonló dinamikával emelkedett a nyitott kötésállomány is 2003 folyamán a határidős piacon. 2003 november végén a nyitott pozíciók mennyisége megközelítette a 360 ezer kontraktust, amelyből közel 300 ezer kontraktus a devizapiacon, 25 ezer kontraktus a BUX index piacon, míg 36 ezer kontraktus az egyedi részvény alapú termékek piacán volt nyitva.

A nyitott kötésállomány alakulása 2002-2003-ban (kontraktusszámban)

Egyedi részvény és BUX index alapú termékek

A BÉT határidős piacának hagyományosan legnépszerűbb terméke a BUX index kontraktus volt, ami 2003-ban sem változott, sőt az instrumentum forgalma kontraktusszám alapján 6, árfolyamértéken számolva pedig 15 százalékkal emelkedett az előző évhez képest. Amennyiben pedig az előző év azonos időszakához hasonlítjuk, akkor az emelkedés árfolyamértéken meghaladja a 26 százalékot.

Az érdeklődés továbbra is az év végi, decemberi lejáratra koncentrált, csakúgy, mint az elmúlt években. Más lejáratokban csak elvétve, illetve az év vége felé közeledve, a pozíciók továbbgörgésekor mutatkozott aktivitás.

Az egyedi részvény alapú termékek piaca hasonló képet fest, mint az azonnali piac, az érdeklődés középpontjában itt is a négy leglikvidebb részvény (OTP, MOL, MATÁV, Richter) áll a teljes forgalom 89 százalékát adva.

Devizapiac

A devizapiac 2002 végéhez közeledve felébredt hosszú „álmából”, 2003-ban pedig a piac felfutása exponenciális ütemben zajlott. Kontraktusszám alapján 4,16-szeres, árfolyamértéken 4,5-szörös forgalombővülés volt megfigyelhető 2002-höz képest. Hasonló devizapiaci aktivitást utoljára 1998-ban regisztrált a Budapesti Értéktőzsde határidős piaca. A forgalom emelkedésében nagy szerepe volt a tőzsdei termékskála szélesítésének, különös tekintettel a keresztkontraktusok megjelenésének, melyek a teljes forgalom közel 40 százalékát adták.

A legnépszerűbb termék természetesen a HUF/EUR kontraktus volt, amely a teljes forgalom 35 százalékát adta. A hagyományos, forinttal szembeni relációk közül emellett a HUF/CHF emelkedett ki 19 százalékos részesedéssel, míg a keresztkontraktusok között az USD/EUR (12 százalékos súly) illetve a JPY/USD kontraktus (7,5 százalék) keltette fel leginkább a befektetők érdeklődését.

A Budapesti Értéktőzsde Részvénytársaság gazdálkodása

A 2002 nyarán részvénytársasággá alakult Budapesti Értéktőzsde első teljes naptári évének eredményessége meghaladja a várakozásokat. A 2002-ben realizált 59 millió forintos nyereséget követően 2003-ban a várható eredmény 109 millió forint. Az eredmény növekedés forrása elsősorban a forgalmi díjbevétel emelkedése, amely várhatóan mintegy 120 millió forinttal haladja meg az előző évit. Ezt csak részben ellensúlyozta a költségek (elsősorban az amortizációs költségek) növekedése.

A forgalom emelkedésével a Tőzsde bevételein belül várhatóan növekedik a forgalmi díjbevétel aránya, amely így eléri a 38 százalékot. A kibocsátóktól származó forgalombantartási díjak a bevételek 28 százalékát, míg az adatértékesítésből származó bevételek annak 15 százalékát adják. A pénzügyi műveletek bevétele további 13 százalékot jelent.

A BÉT Rt. eredménye, 2001-2003 (millió HUF)

